

STANOVISKO č. 05/2008

EVROPSKÉ AGENTURY PRO BEZPEČNOST LETECTVÍ

ze dne 29. září 2008

k nařízení Komise, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 ze dne 20. listopadu 2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů

„Lhůta pro prokázání shody s požadavky na znalosti a zkušenosti“

DRAFT

I. Obecná ustanovení

1. Účelem tohoto stanoviska je navrhnout Komisi změnu nařízení Komise (ES) č. 2042/2003¹. Oblast působnosti tohoto legislativního opatření je vymezena v zadání 66.004 a je podrobněji rozvedena dále.
2. Toto stanovisko bylo přijato na základě postupu stanoveného správní radou Evropské agentury pro bezpečnost letectví (dále jen „agentura“)² v souladu s ustanoveními článku 19 nařízení (ES) č. 216/2008³ (dále jen „základní nařízení“).

II. Konzultace

3. Oznámení o navrhované změně (NPA) 2007-02⁴, jež obsahovalo návrh stanoviska k nařízení Komise, kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 2042/2003, bylo zveřejněno na internetových stránkách agentury dne 20. března 2007.
4. Do data uzávěrky, dne 21. června 2007, obdržela agentura 196 připomínek od 55 vnitrostátních orgánů, profesních organizací a soukromých společností.
5. Všechny obdržené připomínky byly vzaty na vědomí a byly začleněny do Dokumentu komentářů a odpovědí (*Comment Response Document, CRD*) 2007-02, který byl zveřejněn na internetových stránkách agentury dne 1. dubna 2008⁵. Tento dokument komentářů a odpovědí obsahuje seznam všech osob a organizací, jež připomínky předložily, a odpovědi agentury.
6. Na CDR reagovaly dvě vojenské organizace a jeden provozovatel obchodní letecké dopravy. Reakce vojenských organizací byly vzájemně podobné a ukazují, že níže popsany mechanismus nebyl pochopen: ve skutečnosti tato změna konkrétně navrhovala způsob, jak mohou pracovníci údržby vojenských letadel později vstoupit na civilní trh, aniž by pozbylo platnosti jejich původní prokázání základních znalostí, které mohli získat při práci pro armádu. Může však být nutné posoudit zápočty zkoušek. Reakce civilního provozovatele znamená úplné zamítnutí celého návrhu a nebyla brána v potaz, jelikož tato připomínka je jediná a nebere v úvahu celkový přínos pro bezpečnost.

III. Obsah stanoviska agentury

7. Dne 20. listopadu 2003 přijala Evropská komise nařízení (ES) č. 2042/2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů. Ustanovení jeho přílohy III (Část 66) stanoví systém vydávání průkazů způsobilosti pro osvědčující personál.
8. Vydávání průkazů způsobilosti k údržbě letadel je založeno na požadavcích na základní znalosti a zkušenosti.
Mimoto lze do průkazu způsobilosti zapsat typovou kvalifikaci, jakmile držitel splní požadované teoretické a praktické prvky typového výcviku.

¹ Nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 ze dne 20. listopadu 2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů (Úř. věst. L 315, 28.11.2003, s. 1). Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 376/2007 (Úř. věst. L 94, 4.4.2007, s. 18).

² Rozhodnutí správní rady o postupu agentury při vydávání stanovisek, certifikačních specifikací a pokynů („Postup při tvorbě pravidel“). EASA MB 08-2007, 13.6.2007.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 ze dne 20. února 2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670/EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES (Úř. věst. L 79, 19.3.2008, s. 1).

⁴ Viz Archív tvorby předpisů na adrese http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/r_archives.php.

⁵ Viz Archív tvorby předpisů na adrese http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/r_archives.php.

9. Evropské vnitrostátní úřady pro civilní letectví zastávaly názor, že by období, během něhož je nutno prokázat shodu s požadavky na znalosti a zkušenosti a podat žádost o průkaz způsobilosti nebo doložku k typové kvalifikaci, mělo být omezeno jak u základního průkazu způsobilosti, tak i u typové kvalifikace. To by zaručilo, aby zkušenosti byly nové a aby předměty, na něž se vztahuje prokázání znalostí, nebyly zastaralé. Takovéto omezení existovalo v minulosti u některých vnitrostátních systémů a pomáhalo udržet vysokou úroveň znalostí a bezpečnosti.
10. Úkol vypracovat stanovisko ke změně části 66 a/nebo rozhodnutí změnit související AMC/GM byl svěřen přípravné skupině, které provedla níže uvedenou analýzu. Skupina se skládala ze zástupců odvětví a vnitrostátních leteckých úřadů. Tento legislativní úkol byl nazván 66.004 („Lhůta pro prokázání shody s požadavky na znalosti a zkušenosti“).
11. Při analýze této záležitosti skupina zjistila, že:
- Co se týká požadavků na základní znalosti, ve stávajícím dodatku II části 66 se uvádí, že všechny moduly podle části 66, které jsou požadovány pro úplnou kategorii nebo podkategorii průkazu způsobilosti k údržbě letadel, musí být složeny během období 5 let od složení prvního modulu (vyjma případu modulů, které jsou společné pro více než jednu kategorii nebo podkategorii průkazu způsobilosti k údržbě letadel podle části 66 a které byly splněny dříve). Neexistují však žádná omezení, pokud jde o počet pokusů nebo čekací lhůty mezi jednotlivými pokusy u konkrétních modulů.
 - Ve stávajících předpisech mimoto neexistuje žádné omezení týkající se doby, během níž je možno podat žádost o vydání průkazu způsobilosti, jakmile byly prokázány základní znalosti. Je například možné požádat o průkaz způsobilosti 25 let poté, co byly prokázány základní znalosti.
 - Co se týká požadavků na základní zkušenosti a podle stávajícího bodu 66.A.30, v nejrestriktivnějším případě musí žadatel o průkaz způsobilosti k údržbě letadel získat 5leté praktické zkušenosti s údržbou provozovaného letadla, pokud neměl žádný předchozí příslušný technický výcvik. Neexistuje však žádné omezení týkající se doby, během níž je možno podat žádost o vydání průkazu způsobilosti, jakmile byly požadované zkušenosti získány. Je například možné požádat o průkaz způsobilosti 25 let po získání požadovaných zkušeností (jiných než jsou minimální nejnovější zkušenosti, jež jsou vyžadovány v současnosti).
 - Pokud jde o typový výcvik, v současnosti není stanoveno žádné omezení týkající se:
 - dokončení výcviku,
 - podání žádosti o vydání průkazu způsobilosti, jakmile byl typový výcvik ukončen.
 - Není zajištěna konzistentnost stávajícího požadavku, jelikož nejsou vymezeny tyto aspekty:
 - jaký druh dokladů je nutno spolu se žádostí předložit,
 - kdy je nutno vnitrostátním leteckým úřadům zaslat podpůrnou dokumentaci k žádosti o vydání průkazu způsobilosti k údržbě letadel,
 - zda je nutno splnit požadavky na znalosti a zkušenosti pro základní průkaz způsobilosti i typovou kvalifikaci předtím, než je možno zaslat žádost vnitrostátnímu leteckému úřadu.
 - Dále není upřesněno, v jaké lhůtě je nutno se žádostí předložit úplný balíček modulů.
12. Na základě výše uvedené analýzy se navrhuje, aby do části 66 a části 147 byly zavedeny tyto prvky:

13. ZÁKLADNÍ ZNALOSTI A ZKUŠENOSTI: Obecná koncepce

- Byla zavedena „10letá“ lhůta předcházející podání žádosti o vydání průkazu způsobilosti k údržbě letadel s cílem složit všechny moduly týkající se základních znalostí a získat všechny požadované zkušenosti.

Cílem je zajistit, aby zkušenosti byly aktuální a aby složená osnova základních znalostí nebyla významně zastaralá kvůli zavedení nové technologie. Jakákoli změna v technologii, k níž došlo během 10letého období, bude kompenzována nejnovějšími zkušenostmi, které působí jako bezpečnostní síť.

„10letá“ lhůta byla nakonec zvolena s cílem pokrýt „nejhorší scénář“ stávajícího předpisu, tj. osoba (obvykle jednájící z vlastní iniciativy), která složí všechny základní moduly (v současnosti povolené maximum) a poté potřebuje pokrýt maximální 5leté zkušenosti.

Tyto osoby navštěvující schválený kurz základního výcviku s největší pravděpodobností vynaloží dva až čtyři roky (čtyři roky zejména v některých severských zemích nebo u některých vojenských organizací, které se rozhodly zavést výcvik podle části 147 jako součást svých požadavků). V tomto případě se však vyžadují pouze 2leté zkušenosti a 10 let by mělo postačovat pro dokončení celého procesu a podání žádosti o vydání průkazu způsobilosti.

Je nutno v počáteční fázi objasnit, že v NPA bylo navrženo pouze 7leté období pro získání základních znalostí a základních zkušeností a podání žádosti o průkaz způsobilosti. Zkoušky modulů starší než 7 let by bylo nutno opakovat. To považovala řada subjektů podávajících připomínky během veřejných konzultací k NPA za příliš restriktivní a navrhovala prodloužit tuto lhůtu na 10 let s přihlédnutím k řadě činitelů, jako je:

- vojenská služba,
- potíže zvládnout současně studium i práci,
- určité případy dlouhodobého onemocnění/zranění (v některých případech způsobeného při práci),
- zavedení jednoleté čekací lhůty po třech neúspěšných pokusech před novým skládáním zkoušky (viz níže).

Tyto subjekty předkládající připomínky vyjádřily rovněž obavy v souvislosti s nutností opakovat všechny moduly se skončenou platností. Tak tomu bylo rovněž v případě vojenských organizací, které se rozhodly zavést výcvik podle části 147 jako součást svých požadavků a které by se potýkaly s potížemi udržet svůj personál (který nemá průkaz způsobilosti podle části 66), jelikož ten by byl nucen armádu před uplynutím 10letého období opustit, aby získal potřebné zkušenosti při údržbě civilních letadel. Tyto organizace by v takovém případě zvažovaly, že nedodrží část 147 jako součást svého výcviku, což by nebylo v souladu s cíli základního nařízení (ES) č. 216/2008, v němž se doporučuje prosazovat předpisy Společenství. Konečný návrh, blíže popsany v tomto stanovisku, nevyžaduje opakování modulů starších než 10 let. Zápočty však musí příslušný úřad udělit po přezkoumání změn, k nimž došlo v osnově základních znalostí (dodatek I části 66) v průběhu předchozích 10 let.

Proto předchozí „5letá“ doba platnosti pro získání základních znalostí byla zrušena a nyní je nahrazena „10letou“ dobou platností k získání základních znalostí a zkušeností před podáním žádosti o průkaz způsobilosti k údržbě letadel.

14. ZÁKLADNÍ ZNALOSTI: udělení zápočtů

- Jak bylo zmíněno výše, toto stanovisko navrhuje nepovažovat automaticky moduly, které překračují 10letou lhůtu, za moduly se skončenou platností, a příslušnému úřadu umožňuje, aby posoudil, zda se během tohoto období změnila osnova základních znalostí, a udělil příslušné zápočty pro ty moduly, podmoduly, předměty,

které se nezměnily. Některé moduly, podmoduly nebo předměty proto může být nutné opakovat, jestliže se změnily s ohledem na stávající požadavky dodatku I části 66.

- Podle stávajícího dodatku II části 66 (přezkoušení základních znalostí) jsou u modulů 1, 2, 3 a 4 vyloučeny jakékoli lhůty, jelikož tyto moduly jsou obecné a neočekává se, že se postupem času změní. Toto ustanovení již není nadále nutné, jelikož toto bude řešit příslušný úřad při udělování zápočtů. Pro moduly, které se nezměnily, bude plně udělen zápočet.

Tento mechanismus je nyní popsán v bodě 66.A.25 písm. b) a bodě 66.B.405.

- K získání zápočtů musí žadatel oficiálně podat žádost příslušnému úřadu, který vydá písemné potvrzení o udělených zápočtech.

15. ZÁKLADNÍ ZNALOSTI: platnost zápočtů

- S ohledem na kvalifikaci, diplom atd. je nutno vzít v úvahu rovněž vývoj osnovy základních znalostí, jak je popsána v dodatku I části 66, když příslušný úřad stanoví nebo aktualizuje zápočty. Tím by bylo zajištěno, aby znalosti žadatele byly aktuální, pokud jde o současnou technologii.

V důsledku toho platnost všech zápočtů (u modulů se skončenou platností a případných jiných kvalifikací/diplomů) nyní skončí po 10 letech. Žadatel však může znovu požádat o zápočty na základě nového porovnání mezi původním výcvikem a stávajícím dodatkem I části 66. Pro platnost zápočtů zkoušek byl zaveden nový bod 66.B.410.

Tyto změny znamenají, že by revize příslušných hlášení o zápočtu zkoušky vyhotovených příslušným úřadem (jak je požadováno v bodě 66.B.405 písm. d)) měla být provedena nejen v případě, že se změní vnitrostátní úroveň kvalifikace, ale rovněž tehdy, došlo-li ke změně dodatku I části 66. Bod 66.B.405 písm. d) byl odpovídajícím způsobem přepracován, aby lépe odrážel tento proces.

16. TYPOVÝ VÝCVIK A TYPOVÁ ZKOUŠKA

- Je zavedena „3letá“ lhůta pro splnění teoretických a praktických prvků typového výcviku před podáním žádosti o doložku k typové kvalifikaci k průkazu způsobilosti k údržbě letadel: to zabrání tomu, aby:
 - žadatel získal typovou kvalifikaci například na základě 25 let starého osvědčení o absolvování kurzu
 - aby byl kurz (teoretické a praktické prvky typového výcviku) rozložen na neomezený počet let.
- Obdobné ustanovení bylo zavedeno pro typovou zkoušku (není-li požadován typový výcvik). Tato „3letá“ lhůta:
 - zajišťuje náležitou úroveň bezpečnosti,
 - je v souladu s vnitrostátními systémy členských států zavedenými před JAA a nařízením (ES) č. 2042/2003.
- U základních modulů a typové zkoušky (není-li požadován typový výcvik) byly zavedeny nejvýše 3 pokusy během roční čekací lhůty za účelem nového výcviku/studia po třetím pokusu: to znamená, že po třech po sobě následujících nesložených zkouškách musí žadatel čekat jeden rok, než může opět zkoušku skládat (dodatek II a dodatek III části 66).

Toto pravidlo „tři pokusy“ je v souladu s vnitrostátními systémy některých členských států zavedenými před JAA a nařízením (ES) č. 2042/2003. Obecně se uznává, že tři po sobě následující neúspěšné pokusy zpochybňují schopnost účastníka kurzu složit zkoušky a uspět v této oblasti. Čekací lhůta

žadatelé poskytnou čas na opětovné prostudování oblasti, v níž neuspěl, a uvážení jeho motivace či schopnosti uspět.

U typové zkoušky (není-li požadován typový výcvik) byla mimoto zavedena 30denní čekací lhůta po prvním neúspěšném pokusu a 60denní čekací lhůta po druhém neúspěšném pokusu. Navrhované čekací lhůty poskytují organizaci dostatek času, aby přeorganizovala zkoušky, a současně kandidátovi poskytují dostatek času, aby prostudoval předměty, v nichž neuspěl.

- Kromě toho se zkoušející nesmí podílet na výcviku kandidáta, není-li požadován typový výcvik. Tento nový požadavek zajišťuje nezávislost mezi zkoušejícím a školitelem.

V případě několika pokusů se doporučuje využít jiných zkoušejících, než byli zkoušející, kteří byli přítomni při předchozích zkouškách.

17. ŽÁDOST o průkaz způsobilosti k údržbě letadel nebo o doložku k typové kvalifikaci k průkazu způsobilosti k údržbě letadel

- Při podání žádosti o vykonání zkoušky musí žadatel organizaci patřičně oprávněné podle části 147 nebo příslušnému úřadu písemně potvrdit počet, data a zkoušející organizaci u případných pokusů v průběhu předchozích 12 měsíců. Organizace patřičně oprávněná podle části 147 nebo příslušný úřad odpovídají za kontrolu počtu pokusů v platných lhůtách (dodatek III části 66 bod 4)
- Požadavek (66.A.10 písm. b)) nyní jednoznačně připomíná, že žadatel odpovídá za prokázání toho, že splňuje všechny platné požadavky na znalosti a zkušenosti jak pro základní průkaz způsobilosti, tak typovou kvalifikaci, než je možno podat žádost u vnitrostátního leteckého úřadu, a za poskytnutí všech použitelných podpůrných dokladů spolu s žádostí.

18. VEDENÍ ZÁZNAMŮ

- Příslušné požadavky na vedení záznamů byly prodlouženy tak, aby odpovídaly novým lhůtám, a to u části 66 i části 147.

19. DALŠÍ PRVKY

- Tato nová omezení jsou podobná stávajícímu mechanismu, jak je navržen JAR-FCL 1 (§1.490 „normy pro zkoušky“ a §1.495 „doba platnosti“):
 - žadatel má k dispozici 18 měsíců na to, aby složil požadovanou zkoušku teoretických znalostí,
 - složení zkoušky teoretických znalostí je platné po dobu od 36 měsíců do 7 let v závislosti na požadovaném průkazu způsobilosti (CPL nebo ATPL) k získání zkušeností při letových hodinách,
 - žadatel by měl vykonat znovu celou zkoušku, jestliže nesložil jakoukoli jednotlivou písemnou zkoušku během čtyř pokusů, či pokud nesložil žádnou písemnou zkoušku během šesti sezení.
- Na podporu výše popsaných změn:
 - osvědčení pro základní výcvik (část 147) se změnilo a nyní upřesňuje datum konání a složení zkoušky (pro každý modul),
 - osvědčení pro typový výcvik (část 147) se změnilo a upřesňuje datum konání a složení zkoušky, nyní je nutno zaznamenat počáteční/konečné datum typového výcviku.

20. USTANOVENÍ O ZÁKAZU RETROAKTIVITY (práva na ochranu předchozího stavu).

Kvůli spravedlnosti toto stanovisko zavádí ustanovení pro žadatele, kteří již složili zkoušky základních znalostí (u jednoho či více modulů) nebo zkoušky typového výcviku

nebo již získali zkušenosti či jim byly uděleny zápočty zkoušek před vstupem navrhovaného nařízení v platnost:

- zkoušky základních znalostí a zápočty zkoušek složené/udělené před vstupem tohoto stanoviska v platnost je možno použít za účelem podání žádosti o vydání průkazu způsobilosti do 10 let od vstupu tohoto stanoviska v platnost (nový bod 66.A.25 písm. c)),
- zkušenosti získané před vstupem tohoto stanoviska v platnost je možno použít za účelem podání žádosti o vydání průkazu způsobilosti do 10 let od vstupu tohoto stanoviska v platnost (nový bod 66.A.30 písm. g)),
- teoretické a praktické prvky typového výcviku dokončeného před vstupem tohoto stanoviska v platnost je možno použít za účelem podání žádosti o vydání průkazu způsobilosti do 3 let od vstupu tohoto stanoviska v platnost (nový bod 66.A.45 písm. i)).

IV. Posouzení dopadu právních předpisů

21. Jak je podrobně objasněno v posouzení dopadu právních předpisů obsaženém v dokumentu NPA 2007-02, před vydáním NPA byly původně zvažovány tyto možnosti:

Možnost č. 1 – žádné opatření

Pokračovat ve stávajících požadavcích, které zahrnují:

- 5 let pro složení všech zkoušek základních modulů,
- žádná lhůta pro dokončení typového výcviku,
- žádost o vydání průkazu způsobilosti nebo doložky k typové kvalifikaci lze podat bez ohledu na to, před jak dlouhou dobou:
 - byly splněny základní moduly
 - byly získány základní zkušenosti (s výjimkou jednoho roku nejnovějších zkušeností)
 - byl dokončen typový výcvik nebo složena typová zkouška.

Možnost č. 2 – stanovení lhůt pro základní moduly a typový výcvik pro získání základního průkazu způsobilosti nebo typové kvalifikace

Možnost č. 3 – zrušení všech stávajících lhůt

Podle této možnosti by byla zrušena stávající „5letá“ lhůta pro složení všech zkoušek základních modulů.

22. Možnost č. 3 byla zamítnuta, jelikož by mohla snížit úroveň bezpečnosti kvůli možnosti složit základní zkoušku během neomezené doby a s neomezeným počtem pokusů. V určitém okamžiku může dotyčná osoba složit zkoušku, aniž by byla zaručena náležitá úroveň znalostí celého předmětu. Tento nepříznivý účinek nelze vyrovnat hospodářským přínosem u těch několika málo osob (a jejich organizací), které ke složení zkoušek potřebují velmi dlouhé období.

23. V rámci možnosti č. 2 byly v době vydání NPA navrhovány tyto změny:

- Všechny zkoušky základních modulů (s výjimkou 1, 2, 3 a 4) a všechny požadované zkušenosti by měly být složeny/získány během 7 let před podáním žádosti o vydání průkazu způsobilosti.
- Moduly starší než 7 let (s výjimkou 1, 2, 3 a 4) by bylo nutno opakovat.
- Zápočty zkoušek by bylo možno udělit pouze pro technické kvalifikace získané během 7 let před podáním žádosti o vydání průkazu způsobilosti.

- Typový výcvik a typová zkouška musí být zahájeny a ukončeny během 3 let před podáním žádosti o doložku ke kvalifikaci k průkazu způsobilosti.
- Byly stanoveny čekací lhůty po nesložení základní a typové zkoušky.
- Během typové zkoušky se vyžaduje přítomnost dvou zkoušejících.

Tato možnost č. 2 byla vybrána namísto možnosti č. 1 (žádné opatření) vzhledem ke zvýšení bezpečnosti, které je s tímto spojeno. Zkušenosti by byly nové a základní a typové znalosti by byly přiměřeně aktuální.

24. Během fáze externích konzultací k NPA však byly obdrženy četné připomínky poukazující na tyto záležitosti:

- 7letá lhůta pro získání základních znalostí a základních zkušeností je příliš přísná s přihlédnutím k řadě činitelů, jako je vojenská služba, potíže zvládnout současně studium i práci, dlouhodobé onemocnění nebo zranění atd.
- Požadavek na opakování všech modulů po uplynutí 7leté lhůty by uložil velkou zátěž, zejména vojenským organizacím. V důsledku toho by tyto organizace ukončily zvyšování kvalifikace svého personálu podle částí 147, což by omezilo rovněž počet pracovních sil, které jsou k dispozici pro civilní organizace.

25. S cílem snížit všechny tyto dopady na co nejnižší míru a současně zvýšit úroveň bezpečnosti zavádí konečné znění navrhované v tomto stanovisku tyto změny s ohledem na znění NPA:

- Lhůta pro složení všech základních zkoušek, získání požadovaných zkušeností a podání žádosti o vydání průkazu způsobilosti byla prodloužena na 10 let. To platí rovněž pro zápočty udělené pro jiné technické kvalifikace.
- Moduly nebo zápočty pro jiné technické kvalifikace, které překračují 10letou lhůtu, se nepovažují automaticky za moduly nebo zápočty se skončenou platností, nýbrž existuje možnost získat zápočty na dalších 10 let. Příslušný úřad bude muset srovnat původní osnovu kvalifikace se stávající osnovou (část 66 dodatek I), aby určil případné rozdíly.
- Čekací lhůty mezi nesloženými základními a typovými zkouškami byly prodlouženy.
- Při typové zkoušce musí být přítomen pouze jeden zkoušející.

V Kolíně nad Rýnem dne 29. září 2008

P. GOUDOU
výkonný ředitel